

KATEDRA-VERSENY

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE

Társszervezők:
Katedra szerkesztősége

További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedra.szerkesztoseg@gmail.com

A verseny fő támogatói:
a Szlovák Köztársaság Oktatási
Minisztériuma, Lilium Aurum
Könyv- és Lapkiadó és Dunaszer-
dahely Város Önkormányzata

Realizované s finančnou podporou Fondu
na podporu kultúry národnostných menšín

KATEDRA MATEMATIKAVEVERSENY

ROVATVEZETŐ: RNDr. HORVÁTH GÉZA, horvath.geza@slovanet.sk

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021001

A matematikaverseny furcsa jubileuma

Minden érdekelt tudja, hogy ez az idei a Katedra Matematikaversenynek már a 26. évfolyama, de – ha a járványhelyzet megengedi – ezt az évfolyamot a 25. országos döntővel fogjuk zárni. A beavattottak ezen sem csodálkoznak, mondván: „Hát persze, a 25. évfolyamot nem sikerült döntővel lezárni!”, és ez ezután mindig így lesz: a 26. évfolyamot a 26. döntővel, a 28. évfolyamot a 27. döntővel, a matematika nyelvén megfogalmazva: minden n -edig évfolyamot az $(n - 1)$ -edig országos döntővel fogjuk befejezni. A negyedszázadik döntő előtt pedig illő lenne egy kicsit visszatekinteni.

Hogy is indult ez a verseny? Amikor a Katedra folyóirat cserkészlapból országos terjesztésű pedagóguslappá vált, alig fél évtizeddel voltunk a rendszerváltás után. Csicsay Alajos barátom, akivel akkortájt többnyire a Pedagógusszövetség ülésein találkoztunk, magával vitt a Katedra szárnybontogató, alapító összejövetelére. Örültem, hogy ott lehettem a számos, publikálásra éhes kollégám között, és amikor arról esett szó, hogy mi minden legyen a lapban, félve hozakodtam elő egy ötlettel: én szívesen indítanék a lap hasábjain egy levelező matematikaversenyt; van egypár rendhagyó feladatom, és magam is szívesen alkotnék érdekes matematikai feladványokat. A legmeghökkenőbb az volt, hogy ezért senki sem nevetett ki. Sőt: odalépett hozzám egykori tanárom, László Béla, aki máris átlátta a rovat nagyszerűségét, és azonnal tett egy gyakorlatias megjegyzést: „Bizonyára rengeteg megoldás érkezik majd, amit te egyedül nem leszel képes kijavítani, értékelni. Én szívesen vállalom, hogy az egyetemi hallgatóimmal kijavítom a tanulók munkáit.” És máris papírra vetette a postacímét: „Ide küldjék a felkészítő tanárok a megoldásokat!”

Előzmény: Akkor Magyarországon már számos levelező verseny futott. Az egyikbe, a váciba a mi iskolánk is bekapcsolódott. Ennek is története van. 1992-ben Hecht Anna (kollégám és kórustársam) hívására eljutottam egy olyan matematikátáborba, ahol Magyarország számos versenyének „dobogós” helyezettei és Pósa Lajos felfedezettjei választották a birkózást a gondolkodtató matematikai feladatokkal ahelyett, hogy szüleikkel nyaraltak volna valahol. A zamárdi tábor nagyszerűségéről oldalakat lehetne írni, most csak azt említem meg, hogy a táborba meghívott tanárok is „nagy nevek” voltak. (A teljesség igénye nélkül: itt ismerkedtem meg az akkor már mindenki által csodált tehetséggondozóval, Pósa Lajossal, a táborszervező Lajos Erzsébettel és a többiekkel: Brenyó Mihállyal, Pintér Ferencel, Csorba Ferencel..., de ott voltak az otthonról már jól ismert, sikeres kollégák is: Oláh György, Csölle Teréz, Culka Cecília, Kovács Zoltán...) A délutáni előadásokon rengeteget lehetett egymástól is tanulni. Az egyik előadást Ujvári István, váci tanár tartotta a saját versenyéről, egy másikon meg Károlyi Károly mondta el, hogy ő milyen formában szervezi a bátaszéki matekversenyt. Gondolkodás nélkül beneveztem a legtehetségesebb tanítványaimat először csak a váci, később a bátaszéki versenybe is, és egyre csak törtem a fejemet: miképp lehetne nálunk is valami hasonlót összehozni?

A megoldást a Katedra folyóirat jelentette. Sokan kételkedtek a sikerben, elvégre Hodossy Gyula nem pedagógus. Hogy tudna épp ő

fórumot biztosítani a szlovákiai magyar pedagógustársadalomnak? Tudott. A lap elindult, egyre több pedagógus kezébe jutott el, és a verseny sem maradt visszhang nélkül. Én eredetileg úgy képzeltem, hogy ez csak egy levelező verseny lesz, mert nem bíztam egy országos döntő megrendezhetőségében. Amikor Könözi Évával ott ültünk a nyitrai matematika tanszék irodájában, hogy értékeljük a versenyt, és amikor már elkészült az eredménylista is, akkor jött elő László Béla az ötlettel: márpedig az nem lehet, hogy ne rendezzünk egy országos döntőt. A szállást, étkezést, a döntő társrendezvényeit László Béla és csapata biztosította, én csak annyit kértem, hogy a döntő feladatsoarait ne mi állítsuk össze, hanem egy magyarországi kolléga. A váci versenyszervező Ujvári Istvánt kértem fel, ő szívesen elvállalta, de a verseny helyszínére, a gimesi táborba Minda Mihályt és Minda Mihálynét küldte el. A matematikaverseny első döntőjének abszolút győztese a zselizi alapiskola tanulója, Gyürky István lett. A táborzárón részt vevő „Katedrás” csapat már ekkor elhatározta, hogy a következő tanévtől más tantárgyak versenyét is elindítja.

A Katedra Matematikaverseny eredeti célja az volt, hogy alkalmas feladatsorokat bocsássunk a tehetségefejlesztéssel foglalkozni akaró kollégák rendelkezésére, ugyanakkor lehetővé tegyük, hogy a kreatív pedagógusok közrebocsáthassák saját érdekes matematikai feladataikat. (A feladatok többségét magam alkottam, de számos értékes, közölhető feladatot, ötletet kaptam Könözi Évától, Lancz Istvántól, Károlyi Károlytól, Kuczmann Erikától, Juhász Lászlótól, Bajcsi Barnabástól, Pócsik Bélától...) A levelező rész megoldásait sohasem én javítottam, ezt kezdetben László Béla csapata, a későbbiekben Culka Cecília, Csús Ilona, Csús László, Lancz István, Kiss Szilvia és Bajcsi Barnabás végezte. Amikor már úgy döntöttünk, hogy zártkörű, országos döntővel koronázzuk meg a levelező részt, akkor az objektivitás lett a legfontosabb szempont. Ezt – a mai napig – nem csupán azzal biztosítjuk, hogy a tanulók „titkosan”, jelszóval és kódszámmal versenyeznek, hanem azzal is, hogy a pedagógusok csak olyan teremben ügyelhetnek, ahol nincsenek saját településükről jött versenyzők, és a javító pedagógusok is csak olyan évfolyamok (jelszós, kódszamos) dolgozatait értékelhetik, amelyben saját tanítványaik nem versenyeztek. A legfontosabb azonban az, hogy az országos döntő feladatsoarát mindig egy magyarországi pedagógus (a Minda házaspár, Róka Sándor, Brenyó Mihály, Brenyó Mihályné és – a legtöbb esetben – Károlyi Károly) állította/állítja össze.

A világjárvány komolyan megzavarta a Katedra Matematikaverseny megszokott, megbízhatóan működő rendszerét. A 2019/2020-as tanévben semmilyen formában nem sikerült sem elődöntőt, sem országos döntőt rendezni. A 2020/2021-es tanév levelező részébe jóval kevesebben neveztek, mint korábban. A kilencedikesek döntőjét júniusban, a többiekét csak ősszel tudjuk megrendezni – amennyiben a járványhelyzet majd engedi. A következő tanévben a lap már csak online formában fog megjelenni. Ez azonban nem jelenti a matematikaverseny végét; továbbra is várjuk a közlésre szánt feladatokat a horvath.geza@slovanet.sk címre.

Horváth Géza

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, elekjozsef@yahoo.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021003

Tisztelt felkészítő tanárok, kedves Kollégák!

Az idei vetélkedő témája a Zrínyi testvérekről és családjaikról szólt. Zrínyi Miklós és Zrínyi Péter, a két horvát bán törökellenes harcai mellett a kultúrában betöltött szerepük is hangsúlyt kapott. A négy levelező forduló után tizenöt csapat kapott meghívást a dunaszerdahelyi döntőbe.

Erre a megmérettetésre pedig június 4-én került sor a megszokott helyszínén, az Építészeti Szakközépiskolában. Bár a tornateremben zajlott le a verseny, kiderült, hogy a versenyzők egyáltalán nem voltak kispályások: az első hat csapat 80% felett teljesített! A szervezés része volt a járványügyi követelmények betartása, de a láz mérés és a fertőtlenítés nem használt a versenydrukkra. Tíz fordulón át jártunk végig hét évtizedet a 17. században, az iskolás Zrínyi Miklóstól a szalánkeméni ütközetig.

A vetélkedő az utolsó fordulójáig kiélezett küzdelmet hozott, végül a komáromi Munka utcai alapiskola Szirtes csapat nevű triója szerezte meg az első helyet, akiket Kálmán Cyntia tanárnő készített fel. A második helyen a vásárúti József Attila Alapiskola csapata, a Reformerek végeztek, felkészítő tanárunk Tóth Mónika. A dobogó harmadik fokán a búcsi Katona Mihály Alapiskola diákjai végeztek. A Sáros körömcipők eredményétől az ipolysági diákok csak fél ponttal maradtak le – ez is mutatja, mennyire szoros volt a verseny.

Szeretném megköszönni a tanár kollégák és a versenyző diákok több mint féléves munkáját, és bízom abban, hogy a döntő azoknak is sikerélményt adott, akik nem végeztek az első között. Köszönöm azoknak a segítségét is, akik a pénteki napon a háttérből biztosították, hogy a döntő zökkenőmentesen lefolyjon.

Elek József
a vetélkedő irányítója

A DÖNTŐ VÉGEREDMÉNYE:

	A csapat neve és az iskola, település neve	a fordulónként megszerzett pontok										összes pont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
1.	Szirtes csapat, Komárom	8,5	8	9	9	10	8,5	6	10	10	10	89
2.	Reformerek, Vásárút	9	9	10	5	11	5,5	10	8	10	10	87,5
3.	Sáros körömcipők, Búcs	6	10	10	8	8	7,5	8	10	10	9	86,5
4.	Ipolymontiek, Ipolyság	8	8	10	10	10	3	9	9	10	9	86
5.	Szentháromság, Bátorkeszi	8,5	9	10	2	10	5,5	10	10	9	8	82
6.	A 3 muskétás, Nagyfödemes	5	9	10	5	11	3	10	9	10	9	81
7.	Eposztolók, Érsekújvár	5,5	5	6	10	11	3,5	10	8	10	9	78
8.	Csallóközi tündérek, Gúta	7,5	7	10	5	8	1,5	9	7	9	8	72
9.	Zrínyi katonái, Rimaszombat	4	9	10	4	11	2,5	9	8	10	4	71,5
10.	Széchenyi követői, Felsőszeli	6,5	2	10	6	8	0,5	4	9	10	7	63
11.	Időutazók, Zselíz	2	5	10	5	8	1	10	2	8	8	59
12.	Szigetvár hősei, Nádszeg	2,5	4	8	1	6,5	0	9	5	8	8	52
13.	Girl power, Marcelháza	5,5	1	8	0	7	1,5	4	6	8	3	44
14.	Nagymagyar, Nagymagyar	4	4	2	1	4,5	2	5	6	8	7	43,5
15.	Laki lányok, Lakszakállas	4	2	0	0	3,5	0,5	8	5	9	6	38

ÍZELÍTŐ A DÖNTŐ FELADATAIBÓL:

„Hungária vigasza, Horvátország szemefénye...”

A Zrínyi Miklós halálával illetve búcsúztatásával kapcsolatos szövegben tíz olyan információ van, amelyet tisztázni kell. Tegyétek ezt úgy, hogy a feltüntetett és bekeretezett három-három információ közül az oda nem illő kettőt húzzátok ki. Pl: Zrínyi Miklós nyughelye a mai **Magyarország** / **Horvátország** / **Ausztria** területén található.

1664. november 18-án több magyar és horvát főúrral vadászni ment Csáktornya környéki **varasdi** / **kursaneczi** / **ozalji** erdőbe. A vadászat végeztével már indultak volna hazafelé, amikor a fővadász közölt valamit Zrínyivel. A bán fogta a rövid puskáját, lóra kapott és elnyargalt. Nem sokkal ezután egyik kapitánya is követte társaival együtt. Közülük a kapitány tért vissza a rémisztő hírral, hogy Zrínyit baj érte. A **szarvas** / **bivaly** / **vadkan** a lábán és a fején három sebet is ejtett. Ezek közül a nyakon szerzett sebesülés volt a legsúlyosabb, ez ölte meg. A vérzést megpróbálták elállítani, de nem sikerült.

A közvéleményt megrázta a halálhír. A legrészletesebb beszámolót a vadászon részt vevő **Póka István** / **Guzics kapitány** / **Bethlen Miklós** adta több levelében, majd az eseményeket önéletírásában is megörökítette.

Zrínyi Miklóst 1664. december 21-én a **pálosok / jezsuiták / ferencesek** rendjének **varasdi / légrádi / szentilonai** kolostorában temették el a családi sírboltba, ugyanis ezt épp a Zrínyiek alapították. A helyet, ahol meghalt, később Pignatelli Belliguardo Anna grófné egy **márványkeresztrel / emlékoszloppal / oltárral** jelölte meg. Az erdő kivágása után ezt a csáktornyai várban berendezett múzeumban őrizték, majd azt Felsőzrinyfalva (Gornji Kuršanec) központjában állították fel, ahol ma is látható.

Keresztrejtvény

Minden meghatározás egy-egy helynév vagy földrajzi név – ezek egy-egy pontot érnek, ezért szánjatok rájuk figyelmet akkor is, ha a megfejtésre rájöttetek – ami szintén egy helynév és szintén egy pontot ér.

1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										

1. A horvát tengerparti vidék megnevezése, Zrínyi Miklós ennek volt az „oszlopa”
2. Ebben a városban látogatta – hullámzó lelkesedéssel – az iskolát Zrínyi Miklós
3. 1683-ban csata zajlott itt, amely komoly török vereséggel végződött
4. A Magyar Királyság fővárosának, koronázó városának számított 1541 után
5. 1664-ben egy kiábrándító eredményű békét írtak itt alá a Habsburgok és a törökök
6. Már török végvárnak számított, Zrínyi belefogott az ostromába is, de visszarendelték
7. A Habsburg család központjának számított ez a város, a törökök álma volt
8. A Zrínyi család egyik vára, Zrínyi Péter ifjú férjként főleg itt töltötte az idejét

Megoldás:

Ki mondhatta el magáról, hogy életének új szakasza kezdődött ezen a helyen? Jelöld meg és írd oda a nevét!

KATEDRA IRODALOMVERSENY

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021004

ROVATVEZETŐ: TÓTH MÓNIKA, 93011 TOPOLNÍKY, CHLADNÁ 84, katedra.irodalom@gmail.com

Tisztelt kollégák, kedves gyerekek!

Az idei évben a kialakult járványhelyzet miatt a Katedra Irodalomverseny országos döntője a szokásos májusi hónap helyett 2021. június 11-én került megrendezésre Dunaszerdahelyen.

A hetedik éve két kategóriában zajló verseny két irodalmi mű feldolgozása, értelmezése köré szerveződött. Az I. kategóriát az 5–6. osztályosok alkották, akik Csupák István *Nyár a szigeten* című ifjúsági regényét olvasták a tanév folyamán, a 7–9.-es tanulók pedig Berg Judit nagy sikerű művét, *Az őrzők* című krimi dolgozták fel hónapról hónapra.

A döntőre végül az I. kategóriában 15, a II. kategóriában 17 csapat érkezett a következő iskolákból: II. Koháry István Alapiskola, Fülek; Alapiskola, Nyárasd; Czuczor Gergely Alapiskola, Érsekújvár; Alapiskola és Óvoda, Eperjes; József Attila Alapiskola és Óvoda, Vásárút; Nagyboldogasszony Egyházi Iskolaközpont, Gúta; Corvin Mátyás Alapiskola, Somorja; II. Rákóczi Ferenc Alapiskola, Gúta; Alapiskola, Zselíz; Pongrácz Lajos Alapiskola, Ipolyság; Tompa Mihály Alapiskola, Rimaszombat; Alapiskola, Dunamocs; Móra Ferenc Alapiskola, Nyékvárkony; Juhász Gyula Alapiskola, Léva; Magyar Tannyelvű Alapiskola, Nagymagyar; Bartók Béla Alapiskola, Nagymegyer; Vám-

béry Ármin Alapiskola, Dunaszerdahely; Borsos Mihály Alapiskola, Nagyfödemes; Szombathy Viktor Alapiskola, Feled és Feszty Árpád Alapiskola, Ógyalla.

Reggel 9 órakor a tornaterem és az étterem megtelt vidámsággal, étellel: 96 versenyző és felkészítő pedagógusa várta lelkesen a döntő kezdetét. A nagy megmérettetés két fordulóból állt, ahol a diákok különböző szintű szövegértelmezési feladatokat oldottak meg játékos formában. A tanulók az irodalmi felkészültségük mellett megmutatták logikus gondolkodásukat, az összefüggések felismerésének képességét, s bizonyították együttműködési készségüket is. A sokféle képességet megmozgató feladatok megtalálhatók a www.katedra.sk oldalon, az alábbiakban pedig ízelítőt találnak az érdeklődők ezek közül.

A döntő sikeres lebonyolításáért köszönet illeti a kollégákat, akik nemcsak alaposan felkészítették a gyerekeket, hanem a helyszínen is sokat segítettek azzal, hogy magukra vállalták a feladatlapok javítását. Szívvel gratulálok minden versenyzőnek is a szorgalmas, kitartó felkészülésért, az eredményes közös munkáért.

Tóth Mónika, a verseny gesztora

AZ I. KATEGÓRIA DÖNTŐJÉNEK VÉGEREDMÉNYE:

I. kategória Csapat neve	PONTSZÁMOK								Összegzés	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Pontszám	Helyezés
Bibi és a Nagyok	14,5	9	26	15	15	18	3	17	117,5	1.
Vérfarkasok	15	10	25	14	15	17	3	16	115	2.
A sziget olvasói	14	8	25,5	13	15	14	4	18,5	112	3.
Kinder Commando	14	9	26	11	15	14	5	15	109	4.
Könyvmolyok	11,5	8	20	16	15	16	4	16	106,5	5.
Háromfejű sárkány	9,5	10	24	12	14,5	12	3	19	104	6.
MBT-Zsenik	14,5	8	24	15	15	12	6	8	102,5	7.
Ördögi Angyalok	11,5	10	20	11	15	17	5	11	100,5	8.
Könyvfüggők	13,5	9	21	12	15	14	3	12	99,5	9.
Háromszínű zseblámpa	10	9	19	13	13	11	3	18	96	10.
Bajnokok	8	8	18	15	14	8,5	5	18	94,5	11.
Zongoránc	8,5	6	21	13	15	12,5	3	15,5	94,5	11.
Szigetlakó lányok	12	8	16	12	12	10,5	4	7	81,5	12.
Koalák	10,5	5	13,5	11	15	10	3	12,5	80,5	13.
KLD	7,5	8	8,5	11,5	13,5	9	1	6,5	65,5	14.

ÍZELÍTŐ A DÖNTŐ FELADATAIBÓL:

I. KATEGÓRIA

FOLYTASD.....!

Ebben a feladatban félmondatokkal találkozhattok az ifjúsági regényből. A ti feladatotok pedig az lesz, hogy befejezzétek a megkezdett gondolatokat. Azokat a vicces, humoros, egy- egy szereplőt jellemző állításokat ragadtam ki, melyek biztosan megmaradtak a fejetekben.

1. Nóbél Alfréd svéd kémikus,
Ki mondta?
2. Én nem is szeretném, ha az én fiamból valami
Ki mondta?
3. Vidd innen azt a vacakot, mert berezonál
Ki mondta?
4. Azannyyát! Aranyéletünk van! Úgy élünk,
Ki mondta?
5. Az árulót sújtsa megvetés, és
Ki mondta?

JÁTÉK A SZÁMOKKAL

Szigetlakók és a partlakók között háború dúlt a szigetért: számháború! Az a csapat győzött, amely hamarabb le tudta olvasni az ellenség homlokára tűzött számokat. A mi számháborúnk kicsit más. Rá kell jönnötök arra, hogy az általam megadott számokat kik viselték, ha viselték. Részletesen fejtsd ki azt is, hogy ki olvasta le a számot, s azt is, hogy ki volt a szám tulajdonosa!

SZÁM	MI KÖTHETŐ AZ ADOTT SZÁMHOZ
9999	
7571	
6666	
5610	
4500	
3510	
1974	

AZ I. KATEGÓRIA DÖNTŐJÉNEK VÉGEREDMÉNYE:

II. kategória	PONTSZÁMOK							Összegzés	
Csapat neve	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Pontszám	Helyezés
Órzők serege	19	10	10	15	20	18	12	104	1.
AZK	24	10	10	13	18	10	15	100	2.
Renard apródjai	20	8	12	13	18,5	12	9,5	93	3.
Rejtély Rt	21,5	10	8	9	17	13	11,5	90	4.
Rettenthetetlen nyomozóiroda	24	10	4	11	20	14	6,5	89,5	5.
Rosenberg Kommando	15,5	10	6	11	20	11	14	87,5	6.
Ügynökök	21,5	10	5	11,5	19	11	9	87	7.
Renard angyalai	19	10	2	12	18	17	7,5	85,5	8.
Az Okos, az Író és a Beugró	23	10	8	11	17	10	6,5	85,5	8.
Acta est fabula	19	8	7,5	9	15	19	7,5	85	9.
Harisnyások	20,5	9	5	11	16	9	8,5	79	10.
Nuda Veritas	24	7	4	12	13,5	7	9	76,5	11.
BLB	19,5	7	5	7	19	7	7	71,5	12.
3 vakegér	10,5	9	5	9	17	9,5	8,5	68,5	13.
Könyvek démonai	10	6	9	5,5	14	7	5	56,5	14.
Ugroncok	7,5	7	2	11	13	9	6,5	56	15.
POCKOK	8,5	5	2	6	10	7	2	40,5	16.

ÍZELÍTŐ A DÖNTŐ FELADATAIBÓL:

II. KATEGÓRIA

Bemutatkoznak a szereplők

Ismerd fel a szereplőket egy-egy jellemzőjük alapján! Első lépésben döntsétek el, hogy ki vagyok én?, azaz kire jellemző az alábbi állítás? Ha ezzel megvagytok, akkor fejtsetek ki részletesen, hogy mikor és miért volt rá ez a mondat jellemző!

1. Két hatalmas könnycsepp gördült le az arcomon.

Ki vagyok én?

Kifejtés:

2. Sajnos, úgy érzem, hogy nincs elég idő rám.

Ki vagyok én?

Kifejtés:

3. Szerintem a Szent Korona több, mint történelmi emlék. A magyar állami függetlenség szimbóluma.

Ki vagyok én?

Kifejtés:

4. Nyers modorú férfinak tartanak.

Ki vagyok én?

Kifejtés:

5. Valaki képzeletében aranyszínű, geometrikus sormintával díszített kezeslábast viselek.

Ki vagyok én?

Kifejtés:

6. Bármibe fogadnék, hogy a kísértetkeresők lebuknak, s hatalmas balhé lesz bele.

Ki vagyok én?

Kifejtés:

7. Nehéz életem volt, fiatalon 24 évesen haltam meg.

Ki vagyok én?

Kifejtés:

8. Híres mondásom: Ahol a korona, ott van Magyarország.

Ki vagyok én?

Kifejtés:

9. Világéletemben arra vágytam, hogy művészettörténész legyek.

Ki vagyok én?

Kifejtés:

PÉNZES ISTVÁN ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

AZONOSÍTÓ: 2021009

ROVATVEZETŐ: TÓTH KATALIN, ŠKOLSKÁ 120, 951 78 KOLIŇANY, katedra.anyanyelvi.vetelkedo@gmail.com

Tisztelt Kollégák, kedves Versenyzők!

A Pénez István nevével fémjelzett anyanyelvi vetélkedőt izgalmas döntővel zárhattuk a 2020/21-es tanévben is. Az immár nyolcadik alkalommal megszervezett vetélkedőre 14 háromtagú csapat fogadta el a meghívást. Az ország nyugati, közép, illetőleg keleti régiói is képviseltették magukat (Rimaszombat, Kassa, Nagykapos, Léva, Felsőszeli, Vásárút, Gúta, Nádszeg, Nagyfödemes, Pozsony, Diósförgepatony). A felsorolt községek magyar iskoláinak tanulói megérdemlik az „ország legügyesebb nyelvi játékosai” címet, hiszen a csaknem hat hónapon át zajló levelezős versenyben a legtöbb pontszámot érték el.

A Szabó Gyula Szakközépiskola tornatermében lebonyolított döntő reggel 9 órakor vette kezdetét, ahol a verseny szakmai szervezője, Tóth Katalin fogadta a felkészült diákokat és a kísérő pedagógusokat. A megnyitót követően a versenyzők a két forduló alatt összesen hét feladatot dolgoztak ki. A tudáspróbán voltak egyszerűbb és összetettebb feladatsorok; a visszajelzések szerint a legnehezebbnek a Szótagtoldó c. feladat bizonyult. Érdekes volt látni, hogy sok esetben mennyire eltérő feladattípusok ültek egy-egy csapatnak; a pontszámok szinte minden fordulóban változtak, s szépen megmutatkozott a csapatok erős oldala. A frazémák kirakása, az állatnevek beékelése és a betűlécse megalkotása tartozott a legkedveltebb feladatok közé. Ugyancsak élvezték azokat a feladatokat, amelyeknél számított a gyorsaság. Hálával tartozom a felkészítő pedagógusoknak az alapos, akadályt nem ismerő munkájukért, valamint azért

is, hogy a verseny alatt elvállalták a javítást, s ezáltal az eredmények rövid időn belül megszülethettek. Az első helyezést az azonos pontszámúknak köszönhetően megosztott volt, ezért négy csapat került a dobogóra:

1. Vagányok – Tóth Alexandra, Sebő Laura, Ágh Szabolcs; József Attila Alapiskola és Óvoda, Vásárút; felkészítő: Mgr. Tóth Mónika

1. Harisnyások – Kerek Lilla Flóra, Kerek Anna Ibolya, Ötvös Sebastian; Borsos Mihály Alapiskola, Nagyfödemes; felkészítő: Mgr. Forró Dániel

2. Agymenők – Pásztor Réka, Balya Dóra, Schmidt Dávid; Juhász Gyula Alapiskola – Léva; felkészítő: Mgr. Drenka Beáta

3. Diósi Észbontók – Pollák Zsófi, Gálffy Pál Dávid, Nagy Máté; Móricz Zsigmond Alapiskola és Óvoda, Diósförgepatony; felkészítő: Mgr. Orisko Éva

Végezetül kérem engedjék meg, hogy minden versenyzőnek és felkészítőnek megköszönjem e nehezített tanévben a munkáját, együttműködését! Remélem, hogy a megoldások, ötletelések során jól szórakoztak, újabb és újabb dolgokat tanultak. Bizom abban, hogy a következő évben is folytatják anyanyelvi kompetenciájuk fejlesztését, és bekapcsolódnak a vetélkedőbe! Vidámságban és egészségben megélt nyári szünetet, jó kikapcsolódást kívánok!

Szeretettel,

Tóth Katalin

A DÖNTŐ VÉGEREDMÉNYE:

Helyezés	Csapatnév	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Összesen
1.	Vagányok	3,5	15	15	16,5	12	8	17	87
1.	Harisnyások	9	18,5	14	18	8,5	7	12	87
2.	Agymenők	6	20	10,5	21,25	6,5	9	10,5	83,75
3.	Diósi Észbontók	2	18	12,5	20,5	11,5	8	3,5	76
4.	Tudorkák	5	13	18,5	16,25	8,5	7	3	71,25
5.	Úrbandák	3	16	14	17,5	4,5	6	9	70
6.	Hérosziak	1	12	11	10,25	7,5	6	20	67,75
7.	Nyelves Nyelvelők	2	15	12,5	13,5	8	9	6	66
8.	Okoskák	2,5	13	11	14,5	5,5	8	10,5	65
9.	250 Nyávogó Tigris	3	15,5	12	10	5,5	8	8	62
10.	Vadangyalok	3	14	13	12	4	8	2,5	56,5
11.	Márais sokk	2,5	11,5	7	11,25	3	6	4	45,25
12.	Értelmes Észlények	0	8,5	10	9,5	1	3	7	39
13.	GÖMB-DAF-ART.KFT	2	9,5	7	9,25	1	8	0,5	37,25

ÍZELÍTŐ A DÖNTŐ FELADATAIBÓL:**Frazémakirakó**

Néhány frazéma összekevert szótagjait kellett helyes sorrendbe állítani a jelentés megadásával és a fajta jelölésével (szólás – hasonlat – közmondás).

1. Megfejtés: AKI BOTTAL KÖSZÖN, ANNAK DORONGGAL FELELNEK.

Jelentés: Ahogyan köszönnek/viszonyulnak a másikkhoz, úgy kapják majd vissza. K

2. Megfejtés: A TITKOT A TYÚK IS KIKAPARJA.

Jelentés: Kitudódik a dolog; nem marad titok. K

3. Megfejtés: *SZELÍD, MINT A KEZES BÁRÁNY.*
Jelentés: Jámbor, kezelhető, szelíd. H

4. Megfejtés: *KÍGYÓT MELENGET A KEBLÉN.*
Jelentés: Olyasvalakit halmoz el jóval (szeret), aki nem érdemli meg. SZ

Kancsalrímes szókapcsolatok

Az alábbi meghatározások kancsalrímes, jelzős szó szerkezetének megtalálása volt a következő feladat. A megadott szavak szinonimáit úgy kellett megalkotni, hogy a mássalhangzók ugyanazok maradtak, a magánhangzó(k) változtak. Elfogadtam az itt nem közölt, de a képletnek megfelelő megoldásokat.

1. tenyéryni sárgarépa (tájszó):	Megfejtés: <i>marék murok</i>
2. művelt fiú (név):	Megfejtés: <i>okos Ákos</i>
3. biztató kedves:	Megfejtés: <i>szorító szerető</i>
4. ébresztő poéta:	Megfejtés: <i>keltő költő</i>
5. csodás tisztítás:	Megfejtés: <i>mesés mosás</i>
6. hallgató válaszoló:	Megfejtés: <i>füledő feledő</i>
7. csilingelő eresz (tájszó):	Megfejtés: <i>csörgő csurgó</i>
8. lepattanó kakas:	Megfejtés: <i>koppanó kappan</i>
9. mélázó zokogó:	Megfejtés: <i>bambuló bömbölő</i>
10. brit elégtelen (szleng):	Megfejtés: <i>angol öngól</i>

Állatsereglet

Ezen interziáfeladványban olyan állatnevekkel játszottak a versenyzők, amelyek beékelésével értelmet nyertek a mondatok.

1. Sokan <i>áriáznak</i> a koncertteremben.	Megoldás: kanári
2. Képzéljétek, valaki <i>rabol halaknak</i> ételt!	Megoldás: bolha
3. A <i>szelep kezd</i> elromlani.	Megoldás: lepke
4. Akkor <i>tényleg érkezel</i> feladni ma a postát?	Megoldás: egér
5. Levente <i>veled</i> megy holnap.	Megoldás: teve
6. A tanösvényen <i>lapu, lilium</i> is megtalálható volt.	Megoldás: puli
7. A <i>lecsó tényérok</i> on illatozik.	Megoldás: csótány
8. Boróka <i>Kassáról</i> érkezik majd.	Megoldás: kakas
9. A <i>vaku kacskaringósan</i> villant egyet.	Megoldás: kukac
10. A <i>kicsi kóvályog</i> , mintha napszúrást kapott volna.	Megoldás: csikó

KATEDRA ALSÓ TAGOZATOS VERSENY

ROVATVEZETŐ: HERDICS KALOCSÁNYI MÓNIKA, katedra.also.tagozat@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021005

Kedves Gyerekek és Pedagógusok!

Immáron 7. alkalommal került sor a Katedra Alsó Tagozatos Verseny megszervezésére, melynek országos döntője június 3-án zajlott kicsit sem megszokott módon. Egy évvel ezelőtt azt gondoltam, az a döntő rendkívüli lesz, mivel szeptemberben sikerült megvalósítani, azonban idén még nagyobb meglepetés várta a versenyzőket. A járványhelyzet hosszabbra nyúlt, mint reméltük, s ennek köszönhetően a 2020/2021-es verseny döntője online került megrendezésre.

Az idei verseny témáját Békés Pál A kétkézű varázsló c. meseregye képezte. Szeptemberben 28 csapat kapcsolódott be a 4 fordulóból álló levelező versenybe. Ez lényegesen kevesebb az előző évekhez képest, azonban a járvány okozta bizonytalan helyzetben elégedettek lehettünk a jelentkezők számával. A verseny közben sajnos 3 csapat feladta a küzdelmet. Úgy döntöttünk, hogy az idei rendkívüli évben minden felkészítő pedagógus legtöbb pontot elért csapata részt vehet a döntőn, ami szám szerint 17 csapatot jelentett, azonban két kolléganő jelezte, nem tudnak bekapcsolódni a döntőbe. Végül június 3-án 15 csapat mérte össze a tudását a számítógépek és kamerák előtt. A döntőn a következő települések alsó tagozatos tanulói képviseltették magukat: Fülek, Érsekújvár, Nyársad, Nyékvárkony, Pozsonyepérs, Nagyfödemes, Marcelháza, Ipolyság, Csata.

A döntő 2 fordulóból állt. Mindkét fordulón 3-3 feladat megoldására került sor. Az online térbe való bejelentkezések után a csapatok

köszöntése, a technikai eszközök ellenőrzése és a szervezési kérdések megbeszélése következett. A csapatok kamerák előtt dolgoztak, végig figyelemmel követhetem munkájukat, kérhettek segítséget, ha elakadtak. Véleményem szerint bármennyire félelmetesnek is tűnt először az online döntő gondolata, végeredményben nagyon jól sikerült a délelőtt. Az első forduló után újra egyeztetünk, tanultunk az esetleges hibákból, így a második fordulóban már gyorsabban, magabiztosabban dolgoztak a csapatok. A kommunikáció, ha a számítógépen nem is mindig, telefonon gond nélkül működött. A feladatok hasonlóképp játékosak voltak, mint ahogy azt már a levelező verseny során megszokhatták a tanulók. Találkozhattak különböző rejtvényekkel, de számos emlékezetre épülő, komoly koncentrációt igénylő feladattal is. A tanulók, amint azt a pontszámok is mutatják, rendkívül ügyesen vették az akadályokat. Az idei tanévben háromszorosan osztott első helyezést értek el a versenyzők! A részletes eredmények a lenti táblázatban szerepelnek.

Minden résztvevőnek szívből gratulálunk! Köszönöm minden kedves pedagógusnak és kis diáknak a precíz, fáradalmas, kitartó munkát! Bízom benne, hogy sok jó élménnyel gazdagodtak a verseny során, és hogy valamennyiükkel a következő tanévben újra találkozunk! Kívánok nagyon kellemes szünidőt, jó pihenést!

Mgr. Herdics Kalocsányi Mónika

A DÖNTŐ VÉGEREDMÉNYE:

Hely	Csapat	Csapattagok neve	Felkészítő pedagógus	Iskola	1. forduló			2. forduló			össz.	JP
					10	10	8	15	15	12		
1.	Közúzó	Kósa Máté, Tóth Szabolcs, Végh Gergő	Nagy Enikő	Móra Ferenc AI, Nyékvárkony	10	10	8	15	14	12	69	76
1.	Negyedikes Boszik	Bencze Blanka, Nagy Lilla, Németh Emese Ilona	Vankó Henriett	II. Koháry István AI, Fülek	10	10	7	15	15	12	69	75
1.	Csokis Pudingok	Deák Lujza, Harman Tibor, Kürthy Orsolya	Bóna Tímea	Pongrácz Lajos AI, Ipolyság	10	10	7	15	15	12	69	67
2.	Bambusz Banda	Páleník Lilien, Staňo Leila, Zelenai Réka Lea	Kováč Sylvia	Czuczor Gergely AI, Érsekújvár	10	10	8	15	13	12	68	100
3.	Vikanvil	Peško Viktória, Sztarovics Anna, Deák Vilmos	PaedDr. Salgó Gabriella	Czuczor Gergely AI, Érsekújvár	10	10	8	15	12	12	67	57
4.	Várkonyi Bűbájok	Lubinszká Veronika, Nagy Titanilla, Simcsik Emma	Mgr. Végh Natasa	Móra Ferenc AI, Nyékvárkony	10	10	7	15	12	12	66	57
5.	Tűzvarázslók	Dékányová Tamara, Czibula Márk, Huguivár Barbara	Mgr. Krpelán Ágnes	Czuczor Gergely AI, Érsekújvár	10	7	7	15	14	12	65	54
6.	Varázslók	Rasztgyörgy Flóra, Lukovics Péter, Krascsenits Kristóf	Marsal Krisztina	AI, Nyárasd	9,5	8	7	15	14	11	64,5	61
6.	Észbontók	Brestovsky Léna, Kováčik Joel, Daniš Gyula	PaedDr. Mészáros Ildikó Zs.	Pongrácz Lajos AI, Ipolyság	9,5	10	6	15	13	11	64,5	36
7.	Hedvigek	Cibulka Nóra, Duka Péter, Zsidedk Sofia	Czuczor Anikó	AI, Marcelháza	10	10	7	15	11	11	64	46
8.	Varázslók	Čerňan Eszter, Kontár Péter, Szolár Zsófia	Dékány Anett	Czuczor Gergely AI, Érsekújvár	10	10	7,5	15	10	10	62,5	61
9.	Farkasok	Davidek Monika, Kiss Stella Zsófi, Száraz Emily	Trela Anett	Borsos Mihály AI, Nagyfödemes	9,5	8	8	15	10	11	61,5	51
9.	Kalandorok	Balog Bianka, Hudák Hanna, Bugárdy Panna Gréta	Mgr. Titkos Mónika	Baross Gábor AI, Csata	9,5	4	8	15	13	12	61,5	8
10.	Varázsló Inasok	Andrássy Jázmin Lara, Csiba Dániel, Maňásek Alex + Márkus Emese	Mgr. Nagy Erzsébet	AI, Pozsonyepertes	9,5	7	5	15	12	11	59,5	29
11.	Olvasó Trió	Bohony Fabian, Juhászová Nikol, Réz Bálint	Mgr. Jakubecz Anikó	Borsos Mihály AI, Nagyfödemes	9	1	7	14	10	11	52	35

ÍZELÍTŐ A DÖNTŐ FELADATAIBÓL:

TITKOSÍRÁS

5 szereplő nevét rejtik a szimbólumok. Ha felismeritek a neveket, megkapjátok a szimbólumokhoz tartozó betűket, s így eljuttok a megfejtéshez. Válaszoljatok a megfejtéshez tartozó kérdésre!

1. ☉*i☼Δ Tó□i☼Δ

2. *ano*in

3. ☼u*cΔ m☼Δo*ó

4. Δün

5. E*Δó ♥adar

♥☉☼☼Δ □☼*☼

Megfejtés:

Ki a megfejtett személy?

IGAZ vagy HAMIS?

Állapítsátok meg, hogy a következő állítások igazak, vagy hamisak. A négyzetekbe i (igaz) vagy h (hamis) betűt írjatok!

 Fitzhuber Dongó az iskola legügyetlenebb varázslótanonca volt.

 Anton és Antenna a tetőn élő hírszerző testvérpáros.

 Fitzhuber Dongó és Éliás Tóbiás 6 lakást jártak be sündisznóként.

 Az Udvari Bölcs és az Udvari Bolond társbérlet a Nimbusz Endre Bertalan utcai lakótelep tömbházában.